

IŠMANIŲJŲ TINKLŲ LINK

Dr. **NERIJUS KRUOPIS**,
bendrovės „Elgama-Elektronika“
technikos direktorius

Lietuvos gyventojai ne tik naudos elektros energiją, bet ir ją gamins, o siekdami sutaupyti rinksis mokėjimo planus, kurie savo gausa nenusileis mobiliųjų operatorių siūlomiems variantams. „Tai – išmaniųjų tinklų ateitis“, – įsitikinęs bendrovės „Elgama-Elektronika“ technikos direktorius dr. Nerijus Kruopis.

VIZIJA TAMPA REALYBE

Išmaniojo tinklo (angl. *Smart Grid*) idėja jau dešimtmetį įrašyta į karščiausių energeti-

kos ateities projektų dienotvarkę, o pirmasis būtinas žingsnis išmaniųjų tinklų link – išmanioji apskaita (angl. *Smart Metering*) – tampa labiausiai išsivysčiusių šalių realybe. „Laiko klausimas, kada Lietuvos skirstomųjų tinklų įmonė LESTO pradės taikyti išmaniosios apskaitos sistemas gyventojams“, – mano N. Kruopis. Kaimyninių šalių skirstomojo tinklo operatoriai jau diegia išmaniąją apskaitą. Pavyzdžiui, Lenkijos skirstomųjų tinklų bendrovė „Energia Operator“ įrengė daugiau kaip 100 tūkst. išmaniųjų apskaitos prietaisų buitiniams vartotojams, Latvijos bendrovė „LatvEnergo“ vykdo 500 išmaniųjų skaitiklių bandomąjį projektą.

„Ateities vizija tampa realybe – IT susijungdamos su energetine sistema suteikia naujų galimybių, kurių naudą pajus visi. Prie ryšio tinklų prijungtų elektros skaitiklių duomenys operatyviai atsidurs centrinėje duomenų bazėje“, – teigia N. Kruopis.

SIŪLYS MOKĖJIMO PLANUS

Elektroninių elektros energijos skaitiklių projektavimo ir gamybos bendrovės „Elgama-Elektronika“ technikos direktoriaus teigimu, išmanioji apskaita leis akimirksniu išsiaiškinti, kurie elektros energijos gavėjai įvykus avarijai yra „atkirsti“ nuo tinklo. Šis sprendimas taip pat padės išvengti neleistinų bandymų paveikti elektros skaitiklio darbą, nes tokiais atvejais į centrinę sistemą bus automatiškai išsiųstas pavojaus pranešimas. Norint atjungti (ar prijungti) vartotoją nuo elektros tinklo, elektros bendrovės darbuotojams nebereikės vykti į namus – tai bus atliekama nuotoliniu būdu.

„Dėl tokios valdymo galimybės elektros tiekimo paslauga ilgainiui siūlomų planų gausa turėtų supanašėti su

mobiliojo ryšio paslaugomis. Užsisakykite planą, pagal kurį jūsų elektros suvartojimas piko metu neviršys XX kilovatų, ir mokėkite mažiau“, – prognozuoja pašnekovas.

Išmanioji apskaita ne tik leis matyti tiksliai išlaidas ir taupyti, bet ir pačiam tapti elektros gamintoju. „Išmanieji elektros skaitikliai matuoja tiek vartojamą, tiek sukuriamą elektros energiją, todėl į atitinkamą įrangą (saulės baterijas, vėjo jėgainę, elektromobilį) investavęs vartotojas gali tapti gamintoju. Greitai savo automobilį krausime naktimis, kai elektros poreikis yra žemas, o turimą elektros perteklių iš nenaudojamo automobilio baterijos atiduosime atgal į tinklą piko metu, kai elektros paklausa didžiausia“, – įsitikinęs pašnekovas.

VIENTASI Į KLASTERĮ

Įrenginius, atliekančius „ateities“ funkcijas, sėkmingai kuria ir Lietuvos įmonės. Bendrovė „Elgama-Elektronika“ gamina išmaniuosius elektros skaitiklius, kurie abiem kryptimis matuoja energijos srautą, įvairiais ryšio kanalais perduoda duomenis, valdo apkrovą, praneša apie neleistiną poveikį ir kt. Bendrovės sukurtos išmaniosios apskaitos sistemos buvo įdiegtos Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Kazachstane vykdytuose projektuose.

„Elgama-Elektronika“ ir kitas išmaniųjų technologijų srityje dirbančias įmones sieja išmaniųjų technologijų klasteris (ITK). Jo narės šiuo metu yra 10 Lietuvos verslo įmonių ir mokslo įstaigų. 2011 m. klasterį subūrė išmaniųjų technologijų asociacija (ITA). ITK narius vienija bendra vizija ir siekis kurti inovatyvius produktus išmaniojo namo, miesto, išmaniosios apskaitos bei išmaniojo tinklo srityse. Svarbiu veiklos prioritetu laikoma žinių apie išmaniųjų technologijų teikiamą naudą sklaida. Šiuo tikslu klasteris rengia konferencijas, susitikimus su kitų įmonių, savivaldos organizacijų atstovais.

„Kviečiame visas panašiai mąstančias įmones jungtis prie mūsų. Klasterio narių partnerystė teikia neabejotiną naudą pačių narių veiklai ir prisideda prie šalies ūkio pažangos“, – tvirtina ITA prezidentas Gediminas Abartis. ■

MOKSLAS • EKONOMIKA • SĄNGLAUDA

EUROPOS SĄJUNGA
EUROPOS REGIONINIS
PLĖTROS FONDAS

Kuriame Lietuvos ateitį

Išmaniųjų technologijų asociacijos vykdomas projektas „Išmaniųjų technologijų klasterio tarptautinio konkurencingumo didinimas“
(Nr. VP2-1.4-ŪM-01-K-01-018) finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis.